

A Fővárosi Törvényszék a **dr. Fazekas Tamás** (1055 Budapest, Nyugati tér 6. II/6.) ügyvéd által képviselt _____ (4033 Debrecen, Sámsoni út 149. szám alatti Befogadó Állomáson tartózkodó) felperesnek a **dr. Ördög István igazgató** által képviselt **Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal** (1117 Budapest, Budafoki út 60.) alperes ellen menekültügyi határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított eljárásban meghozta a következő

Ítéletet

A bíróság az alperes 2009. augusztus 24-én kelt 106-2-8358/12/2009-M. számú határozatát megváltoztatva a felperest menekültként elismeri.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 150.000. (Egyszázötvenezer) forint perköltséget.

Az eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A szíriai állampolgárságú, kurd nemzetiségű felperes 2008. októberében érkezett hazánkba illegálisan, Törökországban és Románián keresztül.

A külföldi első ízben 2008. októberében kérelmezett menedékjogot, arra hivatkozással, hogy a kurdok által hagyományosan megünnepelt Newroz alkalmával rájuk támadt a szíriai hatóság, az összetűzésben három fiatal meghalt, többen megsebesültek és a felperest is letartóztatták, hat hónapos fogva tartása alatt megkínózták.

A kérelmező állítása szerint egészségügyi okokból tovább utazott Ausztriába, azonban az úgynevezett dublini eljárásban 2009. március 26-án visszavették a magyar hatóságok.

A felperes a másodízben lefolytatott menekültügyi eljárásban mind előzetes-, mind érdemi meghallgatásán megerősítette, hogy a 2008. március 20-án tartott kurd összejövetel alkalmával tartóztatták le. Ezt követően bírósági ítélet nélkül volt fogva, elzárása alatt rendszeresen kínzásnak és bántalmazásnak volt kitéve, a Baath párt elleni politikai tevékenység folytatásával vádolták, és számára különösen sérelmes módon nőnemű családtagjait „mocskolták”. A kérelmezőt Kamishli városában tartóztatták le, rövid ideig Hassaka városába vitték börtönbe, fogva tartása leghosszabb idejét, mintegy hat hónapnyi időszakot Damaszkuszban töltött. A kérelmező útlevelét bebörtönzésekor elvették, számára megtiltották, hogy külföldre utazzék. A külföldi úgy tudja, hogy neve egy listára került, „vörös jelzést” kapott, amely alapján hazájába visszatérve a jövőben is fenyegetettségnek lenne kitéve.

Az alperes 2009. augusztus 24-én kelt 106-2-8358/12/2009-M. számú határozatával az

elismerésre irányuló kérelmet mind a menekültkénti, mind az oltalmazottkénti elismerés tekintetében elutasította, megállapította, hogy a külföldi vonatkozásában a visszaküldés tilalma sem áll fenn.

Az eljárás során becsatolt eredeti személyazonossági igazolvány, valamint az ukrainai diploma alapján a hatóság a kérelmező szíriai kurd származását, állampolgárságát és személyazonosságát tisztázottnak tekintette.

Az alperes megítélése szerint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Met.) 6. § (1) bekezdésében megjelölt okokból eredő problémákra a felperes nem hivatkozott. A hatóság rögzítette, hogy a külföldi menedékkérelme okaként egyszeri alkalommal történt letartóztatását és fogva tartását jelölte meg, Szíriát a felperes nem üldöztetés miatt hagyta el. A menekültügyi szerv álláspontja szerint azon bántalmazások és sérelmek, melyeket fogva tartása során szenvedett el a felperes, nem faji, vallási okok, nemzeti hovatartozás vagy meghatározott társadalmi csoporthoz tartozás, illetve politikai meggyőződés miatti üldöztetés kapcsán érték a kérelmezőt, hanem a szíriai hatóságok egy ellenőrző és megfélemlítő akciója során, pusztán egyetlen alkalommal követték el vele szemben. A hatóság hangsúlyozta, hogy a meghallgatásán a kérelmező maga állította, hogy az elfogási és letartóztatási akcióval valószínűleg a tanult személyeket akarták megfélemlíteni, a letartóztatások célja a nyomásgyakorlás volt. Az alperes megítélése szerint az üldöztetés ellen szól egyrészt az is, hogy a fogva tartás során nem vádolták meg a kérelmezőt semmivel, másrészt az, hogy csúszópénz kifizetése ellenében szabadon engedték. A döntés rögzíti, hogy a kérelmező kiutazásának egyetlen kiváltó oka az volt, hogy elejét vegye egy esetleges későbbi, a hatóságokkal való konfrontációnak. Az alperes álláspontja szerint a börtönbeli kínzásokról szóló felperesi beszámoló azért nem hihető, mert azokat cáfolja az egészségügyi állapotra vonatkozó ausztriai és magyarországi orvosi dokumentáció. Számos orvosi jelentés közül egyik sem tartalmaz utalást arra, hogy a kérelmező térde egy ausztriai baleseten túl bármilyen más erőszakos beavatkozást szenvedett volna el.

A határozat meghozatalakor fennálló szíriai helyzetre tekintettel a hatóság megítélése szerint a Met. 61. § a) és c) pontjaiban foglalt okok nem relevánsak a kérelmező esetében. Nem alkalmazható a Met. 61. § b) pontja sem, mert a kérelmező nem valószínűsített olyan okot, amely miatt megalapozottan feltehető lenne, hogy származási országában vele szemben kínzást, kegyetlen, vagy embertelen megalázó bánásmódot vagy büntetést alkalmaznának. Önmagában a külföldi kurd származása sem eredményezi a szíriai hatóságok embertelen vagy megalázó bánásmódját.

Végül az alperes a Met. 45. § (1) bekezdésével összefüggésben a rendelkezésre álló országinformációk alapján azt állapította meg, hogy a visszaküldés tilalma sem áll fenn.

A felperes keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatásával menekültkénti, másodlagosan oltalmazottkénti elismerését indítványozta. A harmadlagos kereseti kérelem a közigazgatási döntés hatályon kívül helyezésére, az alperes új eljárásra kötelezésére irányult. Végül az ügyfél negyedizben azt kérte, hogy a bíróság a visszaküldés tilalma fennállását állapítsa meg a határozat megváltoztatásával.

A felperesi jogi képviselő felülvizsgálati kérelmében hangsúlyozta, hogy a hatóság ügyfele politikai nézeteivel kapcsolatos üldözését nem megfelelően értékelte, valamint helytelenül foglalt állást a kérelmezőt hazatérése esetén valószínűsíthetően fenyegető embertelen bánásmód veszélye körében.

A felperes hangsúlyozta, hogy a közigazgatási szerv tévesen foglalt állást akkor, amikor egy

kurd nemzeti, vallási ünnepen való részvétel miatti bebörtönzést nem tekintett üldözésnek, valamint genfi oknak. A Newroz a kurdok számára nem egyszerűen csak a tavasz vagy az újév ünnepe, hanem a nemzeti egységet és az önállóság iránti igényt is szimbolizálja. Nincs jelentősége annak sem, hogy hány üldözési cselekményt hajt végre az üldöző, akár egy ilyen cselekmény is üldözésnek minősülhet, a felperes esetében erről azonban szó sincs, hiszen a féléves jogellenes bebörtönzés alatti többszöri kínzás folyamatos állapotot jelent. Teljesen célszerű, hogy az országinformációval is alátámasztott korrump diktatúraban csúszópénz és kapcsolatok segítségével az egyébként is jogellenes fogva tartást megszüntetik. A térd sérülés vonatkozásában kiemelte a felperes, hogy az orvosi dokumentációban írt sérülések megléte egyáltalán nem zárja ki a korábbi fizikai erőszakot. Mindezeket túl a jogi képviselő álláspontja szerint a kérelmezői nyilatkozat és a csatolt orvosi iratok közötti esetleges ellentmondás tisztázását legkevésbé sem kísérelte meg a hatóság, ügyfele a német és magyar nyelvet nem beszéli, elolvasni sem állt módjában a dokumentációt.

A felperes úgy vélte, hogy az alperes nem vizsgálta körültekintően a Met. 6. § (2) bekezdése szerinti elismerésre okok adó körülményt, az úgynevezett sur place menekült státuszt annak fényében, hogy a kérelmező - az alperes által sem vitatottan - Ausztriában kurd szimpátiatüntetésen vett részt, fényképet csatolt ezek igazolására.

Az oltalmazottkénti elismerés a felperes álláspontja szerint a Met. 61. § b) és c) pontja alapján is indokolt. A kiegészítő védelem a Met. 61. § b) pontja alapján azért nyújtható a felperesnek, mert az országinformációk is megerősítik a Magyarországon menedékkérelmet benyújtó, politikailag aktív, szíriai kurd származású személyek bánásmódját. A Met. 61. § c) pontjára nézve a per során terjesztette ki keresetét a felperes, hivatkozással a 2011-ben történt közismert eseményekre, a kormány elleni tüntetések a felperes hazájában végül véres megtorlásokba és a békés tüntetők elleni fegyveres fellépésbe torkolltak.

Az alperes érdemi nyilatkozatában a kereset elutasítását indítványozta.

A hatóság álláspontja szerint a felperes nyilatkozatai ellentmondásosak voltak, így szavahihetősége megkérdőjeleződött az eljárás során, amely a Met. 59. § (1) bekezdés c) pontja alapján mind a menekültkénti, mind az oltalmazottkénti elismerés feltételei fennállásának hiányára utal. A felperes a szíriai kurdok csoportjai közül a legjobb helyzetben lévő kategóriába tartozik, hiszen rendelkezik szír állampolgársággal. A kérelmező családja nem áll szemben a hatalommal, feltehetően jó viszonyt ápol vele, hiszen a felperes nagybátyja országgyűlési képviselő volt. Az országinformációk egyértelműek arra nézve, hogy a biztonsági szempontból kockázatosnak tartott személyeket, akiket a szíriai állam valóban veszélyesnek ítélt meg, csekély valószínűséggel engedik szabadon. Az alperes megítélése szerint helytállóan jutott arra a következtetésre döntése meghozatalkor, hogy a kérelmező letartóztatásakor személyében rejlő ok nem volt, hiszen ha a felperes szíriai arabként keveredik a Newroz ünnepelők közé, akkor is bebörtönözték volna. A menekültügyi szerv véleménye szerint azt a körülményt, hogy a felperest származási országában megkínózták, kétségessé teszi az is, hogy az általa állított kínzást követően rövid idő múlva képes volt arra, hogy futballozzon. Mindezeket túl az alperes álláspontja szerint az első menekültügyi eljárásban és a másodikban eltérő kínzási formákat említett a külföldi. A második menekültügyi interjú - amely majdnem háromórás volt - leginkább általánosságokat említett a kérelmező, saját menekülési történetével kapcsolatban nem sok konkrétumot adott elő, annál többet beszélt a szíriai kurdok általános helyzetéről. Valószínűtlen, hogy egy rendezvényen részt vevő személy, aki egy nagyobb tömeg részeként van jelen, be tud számolni arról, hogy hányan sérültek meg és hányan haltak meg a

helyszínen. Az alperes megítélése szerint valószínűbb, hogy ezeknek az információknak az ügyfél a sajtón keresztül jutott a birtokába. A menekültügyi szerv álláspontja szerint a felperes mindössze azt tudta valószínűsíteni a menekültügyi eljárásban, hogy szíriai kurd. A kurdok kapcsán az az országinformáció áll rendelkezésre, hogy ugyan ki vannak téve hátrányos megkülönböztetésnek Szíriában, azonban ez nem éri el az üldöztetés szintjét. Sur place menekültkénti elismerésnek azért nincs helye, mert a kérelem alapjául szolgáló tevékenység nem a származási országban már meglévő meggyőződés vagy beállítottság kifejezését és folytatását képezte. A kérelmező származási országában nem volt politikailag aktív, erről többször egyértelműen nyilatkozott. Az alperes a kérelmező szavahihetősége kapcsán továbbá hivatkozott az Osztrák Szövetségi Menekültügyi Hivatal részére megküldött anamnézisre, mely a felperes 2009. január 10. napján - arab nyelvű tolmács közreműködésével - lezajló meghallgatásán és orvosi vizsgálatán alapult. A hatóság megítélése szerint az ebben a dokumentumban foglaltak is azt támasztják alá, hogy a menekültügyi szerv megfelelő döntést hozott a közigazgatási eljárásban. Az osztrák orvosszakértő előtt ugyanis teljesen más menekültügyi történetet adott elő a felperes, ott nem számolt be arról, hogy fél évig fogva tartották volna hazájában, valamint testen lévő esetleges sérüléseket az osztrák orvos nem talált.

A menekültügyi szerv a bírósági per folyamán országinformációkkal alátámasztottan következetesen fenntartotta azon álláspontját, mely szerint Szíriában nincs belső fegyveres konfliktus, azonban a 2011. évben súlyosbodó események hatására a perben tartott utolsó tárgyaláson már akként módosította e nyilatkozatát, hogy a visszaküldési tilalmat minden szíriai kérelmező esetében megállapítja.

A bíróság a per során több ízben személyesen meghallgatta a felperest, aki 2008. márciusában történt letartóztatását és bebörtönzését megerősítette, továbbra is kiemelte, hogy lelkiileg leginkább a családja szidalmazása viselte meg. Letartóztatásakor azzal vádolták, hogy a szír hatalom ellen lép fel társaival, valamint együtt dolgozik az izraeliekkel, a zsidósággal összefogva. Az első három hónapban igen intenzíven zajlottak a kínzások, gyakorlatilag mindennaposak voltak, ezt követően a vele szembeni bánásmód enyhült és végül hat hónap elteltével a családja jólétének köszönhetően sikerült kijutnia a börtönből. A Kenézi Kórház adatlapjába azért kerülhetett tévesen a jobb térdére vonatkozó utalás, mert erre a lábára helyezte a műtét után a testsúlyt, így korrigálva a bal térdét ért sérülés miatti fájdalmait. A magyar tábori orvosnak pontosan nem tudta elmagyarázni, mi történt vele Ausztriában, hiszen nem volt tolmács. A kérelmező hangsúlyozta, hogy beteg lábával rendszeresen sportolni nem tudott, hiszen nagy fájdalmat érzett a térdében, a futballozásban azonban időnként rövid időre részt vett. A kérelmező állítása szerint korábban is jelen volt szülőfalujában a Newroz ünnepeken, azonban a helyzet igen súlyossá 2008-ban vált, amellyel összefüggésben nem voltak előjelek, a kurdok azt hitték, hogy békésen zajlanak majd az események.

A menekültkénti elismerésre irányuló elsődleges kereseti kérelem megalapozott.

A bíróság az alperesi határozatot a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. (a továbbiakban: Ket.) 109. §-a, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 324. § (2) bekezdésének a) pontja és a 339/A. §-a értelmében a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján, a kereset és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül, a

tényállást a peres felek nyilatkozatai, az általuk csatolt okirati bizonyítékok, továbbá a közigazgatási iratok tartalma alapján állapította meg.

A bíróság a közigazgatási iratanyaghoz csatolt országinformáció, valamint a felperes meghallgatásainak áttekintése nyomán megállapította, hogy a perben sérelmezett határozat indokolása több iratellenes hivatkozást és olyan következtetéseket tartalmaz, amelyek ellentétesek a menedékjog szellemiségével, a nemzetközi védelemre vonatkozó kialakult hazai és nemzetközi gyakorlattal.

A közigazgatási döntés 5. oldalán rögzíti, hogy a bántalmazások és sérelmek, melyeket fogva tartása alatt alkalmaztak a kérelmezővel szemben, nem a Genfi Egyezményben rögzített öt ok kapcsán érték a felperest, hanem a szíriai hatóságok egy ellenőrző és megfélemlítő akciója során.

A hatóság ezen állítása megfogalmazásakor nem volt figyelemmel a közigazgatási iratanyagban is fellelhető országinformációra, így különösen annak 8. oldalán található - az Egyesült Királyság Belügyminisztériumától származó - szíriai országjelentésre, melynek adatai szerint „*a gyaníthatóan kurd aktivistákat - akár kulturális tevékenység nyomán - rendszeresen kirúgják az iskolából és a közszolgálati munkahelyekről. A betiltott kurd politikai pártok számos tagját fogva tartják. Kurd aktivistákat tartóztatnak le, illetve sokukat megakadályozzák abban, hogy az iraki Kürdisztánba utazzanak. A biztonsági szolgálatok akár erőszakkal is felléptek békés kurd politikai demonstrációkkal szemben is. Egyes esetekben bíróság elé is állítottak tüntetőket*”. A menekültügyi aktában az országinformáció 10. oldalán olvasható, Szíriai Emberi Jogi Bizottság által kibocsátott jelentés szerint „*a 2008-as évben eddig még példátlan mértékben tartóztatják le kurd aktivistákat és állampolgárokat. Egy verset idézni, hagyományos kurd népviseletet hordani, vagy egy kurd csoporttal dolgozni elég a hosszú letartóztatáshoz, komoly vádakhoz, ugyanúgy, mint kurd ünnepeken, gyászszerzéseken vagy ülő tiltakozásokon való részvétel. A folyamatos elhalasztott tárgyalásra váró fogva tartottak általában kegyetlen bánásmódnak vannak kitéve. Komoly jelzések érkeztek arról, hogy újra elkövetnek kínzás és kivégzés általi gyilkosságokat, különösen, ha a fogva tartott iszlamista vagy kurd*”.

A bíróság megítélése szerint már önmagában az alperes határozatában megfogalmazott „*megfélemlítő akció*” kifejezés is arra utal, hogy a hatalmon lévő rezsim a lakosság egy csoportja ellen meghatározott okból alkalmaz erőszakot. Az országinformációk egyértelműen kifejezésre juttatták, hogy a szír hatóságok elnyomó fellépésének, kegyetlen bánásmódjának vannak kitéve a kurd aktivisták - sőt: egyszerű állampolgárok -, amelyhez kifejezett politikai vélemény széles körben való terjesztése sem szükséges, az üldözés lehetőségéhez - a fentebb idézettek értelmében - **elegendő pusztán egy nemzeti ünnepeken való részvétel.**

Téves - és a nemzetközi gyakorlatnak ellentmond - az az alperesi álláspont, mely szerint egyetlen alkalommal elkövetett üldözési cselekmény ne valósíthatna meg üldözést. A menedékjogi védelem biztosításához ilyen magas szintű követelményt ugyanis sem a Genfi Egyezmény 1. cikk A) pont 2. bekezdése, sem az azt átültető Met. 6. § (1) bekezdése nem kívánja meg. Mindkét jogi norma akként fogalmaz, hogy a menekült az üldözéstől való megalapozott félelme miatt tartózkodik a származási országán kívül. Ennélfogva sem az üldözési cselekmények sorozatos ismétlődése, sem azok konkrétan a kérelmező személyével

szembeni megvalósítása nem követelhető meg a menekültkénti elismerés alapjául. Az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosa Hivatalának Kézikönyve a menekült státus meghatározásának követelményeiről és annak elbírálásáról (a továbbiakban: **Kézikönyv**) 43. pontja is akként fogalmaz, hogy „*az, ami például a kérelmező barátaival, rokonaival, azonos faji- vagy társadalmi csoporthoz tartozó társával történt, jól bizonyíthatja, hogy félelme, miszerint előbb vagy utóbb ő is az üldözés áldozata lett volna, megalapozott*”.

Iratellenes a határozat azon állítása, mely szerint a kérelmező maga állította volna, hogy a letartóztatási akcióval valószínűleg a tanult személyeket akarták megfélemlíteni. A felperes a 2009. június 4-én tartott meghallgatásán ugyanis arra hivatkozott, hogy „*mindenféle embert vittek el, a többségük azonban tanult ember volt, nőket is vittek el. A Baath mindenkít nyomás alatt tart, senkit sem tisztel, legyen az palesztin vagy más nemzetiségű*”. A kérelmező tehát előadta, hogy válogatás nélkül az ünnepségen részt vevőket letartóztatták, az elfogott személyek között nők is voltak, a tanult emberekre a bíróság megítélése szerint a felperes nyilvánvalóan azért utalt, mert a demonstráció helyszíne - városi közeg - és amiatt lehettek többségben, hogy az iskolázottak körében általában nagyobb a nyilvános rendezvényeken való részvételi hajlandóság (lásd e körben szociológia kutatásként: Ivony Éva - Protest in Belgrade. Az idézett műben a polgári tüntetések résztvevői társadalmi-demográfiai jellemzőinek vizsgálatakor Maria Babovic kifejti, hogy „*a politikai aktivizmushoz vezető civil öntudat forrása az iskolázottság.*”).

A bíróság megítélése szerint a döntéshozó mind az országinformációkat, mind a szíriai állam büntető eljárásának emberi jogi jellemzőit és a nemzetközi jelentésekből ismert hatalmi struktúrát figyelmen kívül hagyta akkor, amikor határozatában akként fogalmazott, hogy a felperes „*üldöztetése ellen szól egyrészt, hogy fogva tartása során nem vádolták meg semmivel, másrészt pedig onnan csúszópénz kifizetése ellenében szabadon engedték*”. A közigazgatási iratanyaghoz csatolt országinformáció 6. oldalán rögzíti - a Magyar Köztársaság Damaszkuszi Nagykövetségének jelentésére hivatkozással -, hogy „*a bírósági eljárások során a jogorvoslat lehetősége elvileg biztosított, de mivel az amúgy sem független bíróságok államellenes, politikai bűncselekményeket vizsgáltak, a jogorvoslati kezdeményezések semmilyen eséllyel nem kecsegtetnek*”. Az Egyesült Államok Külügyminisztériumának 2009-ben kiadott emberi jogi jelentése leszögezi, hogy „*a korrupció súlyos probléma maradt a rendőrségnél és a biztonsági szolgálatoknál. Az emberi jogi jogászok és a fogvatartottak családtagjai számoltak be kenőpénz kérésekről a kedvező döntések érdekében, valamint az alapszolgáltatások biztosításáért a kormányzati tisztviselők részéről a jogi eljárás során mind a bíróságon, mind a börtönben*”. A bíróság álláspontja szerint egy diktatórikus berendezkedésű országban nem az üldöztetés ellen, hanem kifejezetten mellette szól, hogy ügyészi közreműködés, hatékony védelem és törvényes vád nélkül fogva tartanak a hatalom által veszélyesnek ítélt személyeket. A fentebb idézett országinformációk pedig éppen azt támasztják alá, hogy csúszópénz kifizetésével könnyebben lehet szabadulni a fogva tartásból.

A bíróság rendkívül aggályosnak ítélte meg a közigazgatási határozat azon hivatkozását, mely szerint „*a kérelmező kiutazásának egyetlen kiváltó oka az volt, hogy elejét vegye egy esetleges, későbbi, a hatóságokkal való konfrontációnak, amikor is azok, alapul véve hat hónapig tartó börtönbüntetését és azzal kapcsolatos »fekete listára« kerülését, szigorúbban járnának el vele szemben, vagy komolyabban vonnák felelősségre*”. A legmagasabb szintű

nemzetközi védelem, a menedékjog lényege éppen az, hogy a kérelmező okszerűen alátámasztja, hogy számára a további tartózkodás származási országában a menekült definíció szerinti okokból elviselhetetlenné válna, ha oda visszatérne. A hazájukat üldözés okán elhagyó személyek távozásának kiváltó oka pontosan az, melyet az alperes a kérelmező terhére rótt, mely szerint nem kívánja magát újabb kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak kiténni. Az érintett személy a *nemzeti* védelmet nem nyerheti el (a hatóságok védelmének megléte nem is vizsgálható azokban az esetekben, amikor az üldöző maga az állam), ezért folyamodik külföldön *nemzetközi* védelemért.

A bíróság osztotta a felperes álláspontját abban is, hogy kirívó hiányossága volt a közigazgatási eljárásnak, hogy - jóllehet a határozat 3. oldalán a döntéshozó említést tett egy ausztriai büntetésről készült fotósorozatról -, azt az üldözés lehetőségének vizsgálatakor nem értékelte, a benyújtott bizonyíték mellőzésének indokolásával a hatóság adós maradt a Ket. 72. § (1) bekezdés eb) pontjában rögzített kötelezettsége ellenére.

Végül a bíróság kiemeli, hogy az alperes tévesen értékelte a kérelmező terhére azt a körülményt, hogy hatéves külföldi felsőfokú tanulmányai igazolják, hogy számára szíriai állampolgárként adott volt a külföldre utazás joga. A felperes ugyanis tanulmányait *2006-ban* Ukrajnában befejezte, azonban az általa hivatkozott menekülési ok a *2008. évre* vonatkozik, ezt megelőzően - az üldöztetés szintjét elérő - sérelmekről a kérelmező nem számolt be. A hatóságnak mindezek miatt az ügyfél meghallgatásán előadottak alapján a 2008-ban történt letartóztatás és bebörtönzés körülményeit kellett értékelnie.

A törvényességi felülvizsgálat során a bíróság a védelmi kategóriák sorrendjében haladva - a kereseti kérelemben foglaltaknak megfelelően - elsőként azt vizsgálta meg, hogy a felperes megfelel-e vagy sem a menekültkénti elismerés feltételeinek.

A Met. 7. § (1) bekezdése értelmében a menekültügyi hatóság - a 8. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel - **menekültként** ismeri el azt a külföldit, aki igazolja vagy valószínűsíti, hogy rá nézve a Genfi Egyezmény 1. cikkével összhangban a 6. § (1) bekezdésben foglalt feltételek fennállnak.

A Met. 6. § (1) bekezdése alapján a Magyar Köztársaság menekültként ismeri el azt a külföldit, aki faji, illetve vallási okok, nemzeti hovatartozása, meghatározott társadalmi csoporthoz tartozása, politikai meggyőződése miatti üldöztetése vagy az üldözéstől való megalapozott félelme miatt származási országán kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja a származási országa védelmét igénybe venni.

Az üldözési okok vizsgálata során a felperes etnikuma került előtérbe. A Met. 64. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a **nemzeti hovatartozás** fogalma nem korlátozódik az állampolgárságra vagy annak hiányára, hanem magában foglalja különösen az olyan csoporthoz való tartozást is, amelyet annak kulturális, etnikai, illetve nyelvi identitása, közös földrajzi vagy politikai származása, illetve egy másik állam lakosságához fűződő viszonya határoz meg.

A közigazgatási határozat 4. oldalán olvasható megállapítás szerint a hatóság a kérelmező **kurd származását nem vonta kétségbe** és személyazonosságát is tisztázottnak tekintette.

A korábbiakban idézett országinformációk alapján a szíriai hatóságok a kurd ünnepeken, szertartásokon való megjelenést is a hatalommal szemben megnyilvánuló **politikai véleményformálásnak** tekintik, ezért az üldözési okok sorában a **politikai meggyőződésre** vonatkozó szabályokat is értékelni kellett.

A **Met. 64. § (1) bekezdés e) pontja** értelmében a **politikai vélemény** fogalma különösen azt foglalja magában, hogy a kérelmező egy olyan ügyben, amely a kérelmező üldözőjével, annak politikájával vagy eljárásával kapcsolatos, meghatározott véleményt vagy meggyőződést képvisel, függetlenül attól, hogy a kérelmező az adott vélemény vagy meggyőződés alapján cselekedett-e.

A bíróság az üldözési okok kapcsán hangsúlyozza, hogy az alperes nem helytállóan hivatkozott arra a 2010. október 28-án érkezett ellenkérelem-kiegészítésében, hogy a felperes személyében rejlő ok nem volt elfogásakor, hiszen szíriai arabként is letartóztatták volna a szír hatóságok. Az üldözéstől való félelem megalapozottságát ugyanis nem a Genfi Egyezményben rögzített tulajdonság maga, hanem az üldöző üldözöthöz való viszonyulása, hozzáállása határozza meg.

Ezen alapelvet juttatja kifejezésre a **Met. 64. § (4) bekezdése**, melynek értelmében annak értékelésekor, hogy a kérelmező üldöztetésétől való félelme megalapozott-e, nincs jelentősége annak, hogy a kérelmező ténylegesen rendelkezik-e az üldözés alapjául szolgáló faji, vallási, társadalmi vagy politikai jellemzőkkel, illetve nemzeti hovatartozással, ha **üldözője úgy tekinti, hogy e jellemzőkkel rendelkezik.**

A menekültkénti elismeréshez az szükséges, hogy a Met. 6. § (1) bekezdése szerinti üldözési ok(ok) és a 60. § értelmében üldözésnek minősülő cselekmények között összefüggés legyen. Az alperesi képviselő és a döntéshozó arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kérelmező által hivatkozott üldözési cselekmények nagy valószínűséggel nem történtek meg, a felperes nyilatkozatai és az orvosi dokumentáció kapcsán nem valószínűsíthetőek a kérelmező által előadott kínzások.

Az alperesi jogi képviselő leginkább azon az alapon vonta kétségbe a felperes előadását, hogy a perben beszerzett és magyar nyelvre fordított, Ausztriában 2009. január 10-én készített orvosi dokumentáció tartalma ellentmond a kérelmező korábbi menekültügyi eljárásban tett nyilatkozatainak. A bíróság ezen „szakértői állásfoglalás” megjelölésű dokumentum kapcsán kiemeli, hogy annak tartalma helyenként pontatlan, az okirathól nem következethetünk arra, hogy az abban rögzítetteket vissza is fordították a felperesnek. Aggályosnak tekinthető, hogy a dokumentum 4. pontjában a „pszichológia következtetések” alcímben egyáltalán nincs megjelölve, hogy pszichés betegségtünetek fennállnak-e, illetve betegség szintű pszichés zavar indokolható-e. A felperes a perben tartott legutolsó tárgyaláson kiemelte, hogy akadozott a meghallgatás és az egész vizsgálatra összesen öt percet szánt a szakorvos. A „szubjektív panaszok” körében olvasható, hogy szorongásról és rossz alvásról számolt be a kérelmező, ehhez képest a „pszichopatológiai állapot” fejezetben a dokumentáció azt jelzi, hogy a hangulati állapot semleges.

A felperes sérülései kapcsán a bíróság osztotta a felperesi képviselő azon álláspontját, mely szerint sem a kérelmező visszafogott sport tevékenysége, sem az orvosi iratokban jelzett baleseti és sérülési hegek hiánya nem zárja azt ki, hogy a felperest hazájában megkínózták. A kérelmező által említett bántalmazási módok olyan jellegűek voltak, amelyek elsősorban

belső sérülést eredményezhetnek és a fizikai fájdalom okozása mellett céljuk a hosszan tartó, elnyújtott pszichés terhelés létrehozása is. A 2010. november 10-én becsatolt - Cordelia Alapítvány által készített - szakorvosi vélemény is rögzíti, hogy az ügyfelet bokájánál fogva akasztották fel, csavargatták és rendszeresen bottal verték a lábait. A felperes sérült térdét Magyarországon nem operálták meg, mivel *nem életmentő* műtét lett volna (meniscus laesio). Az osztrák orvosszakértő hegek hiányára utaló megjegyzésének alaposságát kétségbe vonja az is, hogy a Cordelia Alapítvány szomatikus státuszra vonatkozó véleménye szerint egyértelmű **külsérelmi nyom** a felperes esetében, hogy bal kezén a kisujja deformálódott, mert az a kínzásakor eltört és rosszul forrt össze. A bíróság ugyanakkor azt is kiemeli, hogy a felperes már az első ízben lefolytatott menekültügyi eljárásban tartott első meghallgatásán, 2008. október 26-án említést tett arról, hogy hazájában többször bántalmazták. A 2008. november 5-én tartott második interjújn kínzásról is beszámolt a felperes. Az ezt követő ügyféli nyilatkozatok is következetesek voltak abban, hogy a kérelmezőt hat hónapi fogva tartása alatt rendszeresen kínzásnak és bántalmazásnak tették ki.

A bíróság álláspontja a hatóság véleményével szemben az, hogy az sem életszerűtlen, hogy a felperes a későbbiekben tudomást szerzett a hatóságok által szétvert tüntetésen megsérült és meghalt személyek számáról. A kérelmező ennek kézzelfogható és ésszerű indokát nyújtotta a tárgyaláson tartott személyes meghallgatásán: a külföldi előadta, hogy az eseményeket követően barátaitól is hallotta a végkifejletet, a későbbiekben interneten is olvasott a 2008. március 20. napját követő történetekről.

A bíróság mindezek alapján úgy vélte, hogy a felperes a nyilatkozataiban esetlegesen rejlő ellentmondásokat személyes meghallgatásán feloldotta. Az aggályos pontok tisztázására egyebekben a menekültügyi hatóság is köteles lett volna, a meghallgatás során az ügyfelet szembesíteni kellett volna az orvosi dokumentáció tartalmával és lehetőséget kellett volna adni arra a kérelmezőnek, hogy a sérülésével kapcsolatos félreértéseket eloszlathassa. A bíróság megítélése szerint a kérelmező tehát meggyőző nyilatkozatokat tett a menekültügyi eljárásban és a bíróság előtti személyes meghallgatásán is, a meneküléséhez vezető eseménysort részletesen, egybehangzóan, időrendi és logikai sorrendben elevenítette fel, menekülése indoka tekintetében kétség nem merült fel az eljárás folyamán.

A **Met. 60. § (1) bekezdése** értelmében az elismerés feltételeinek vizsgálata során **üldözésnek kell tekinteni** azokat a cselekményeket, amelyek jellegüknél, ismétlődésüknél vagy összeadódó hatásuknál fogva olyan mértékben súlyosak, hogy az alapvető emberi jogokat - így különösen az élethez való jogát, a kínzás tilalmát, a rabszolgaság vagy szolgaság tilalmát, a büntetés törvényi rendelkezéshez kötöttségét - súlyosan sértik.

A fentiek alapján a bíróság megállapította, hogy az üldözéstől való megalapozott félelem **szubjektív** oldala a felperes esetében kellően igazolt volt, az üldözés veszélyére - több mint -ésszerű lehetőség állt fenn, a kérelmezőt ért **üldözési cselekmények** olyan súlyosak voltak, amelyek az alapvető jogait sértették (élethez, testi épséghez való jog, fizikai erőszak alkalmazásának tilalma). A felperes alappal tart hazájába való visszatérés esetén e cselekmények jövőbeni megismétlődésétől.

A bíróság azt is aggálytalanul megállapította, hogy az etnikai-politikai alapú üldözési okok

és a Met. 60. §-a értelmében üldözésnek minősülő cselekmények között **összefüggés volt megállapítható**. A szíriai kurdokkal szembeni bánásmódot az országinformációk több ponton is megerősítik, ezeket a bíróság korábban részletesen ismertette. A felperes már 2008. október 26-án tartott meghallgatásán is kiemelte, hogy letartóztatásakor „szidták a politikai vezetőket”, majd ezt megerősítette 2009. június 4-én tartott érdemi meghallgatásán is, amikor előadta, hogy bebörtönzésekor a kurdokat szidták, azt állították letartóztatói, hogy a kormány ellen működnek. A hatóság azzal vádolta a foglyokat, hogy politikai tevékenységet folytattak a Baath ellen, a letartóztatottakat cionista zsidóknak nevezték. A bíróság e kérelmezői nyilatkozatok tükrében úgy vélte, hogy a felperest egyértelműen a **hatalommal szemben álló kurd személyként azonosították be**, ellene súlyosan jogsértő cselekményeket valósítottak meg, így az üldözéstől való megalapozott félelem okán a kérelmező menekültkénti elismerése volt indokolt.

Mindezek alapján a bíróság az alperes határozatát a Met. 68. § (5) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperest menekültként ismerte el.

Tekintettel a felperes menekültkénti elismerésére, nem volt szükség sem az oltalmazottkénti elismerés, sem a visszaküldés tilalma tekintetében a bírósági felülvizsgálat lefolytatására, ezért az e körben előadottakat és a becsatolt bizonyítékokat a bíróság a felülvizsgálat köréből kirekesztette.

Az eljárás a Met. 34. §-a alapján tárgyi költségmentes.

A bíróság a perköltség viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte, mely ügyvédi munkadíjból és fordítási költségéből áll /Pp. 75. § (1) és (2) bekezdés/. A bíróság a munkadíj összegét mérlegeléssel állapította meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § (3) bekezdése alapján, melynek során figyelembe vette a felperesi képviselő tárgyaláson kifejtett munkáját, a színvonalas előkészítést.

Az ítélet elleni jogorvoslat lehetőségét a Met. 68. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2012.január 17.

Dr. Nagy Anita s.k.
bíró

Al
A kiadmány hitelül: